

Bilaga 1

Riktlinjer för allmänhetens insyn

Samtliga stadens nämnder och bolag ska i sina upphandlingar av kommunala angelägenheter tillförsäkra allmänhetens insyn genom att i avtalet reglera vilken typ av information som ska tillhandahållas av respektive privat utförare under kontraktstiden. Detta ska ske genom att en klausul rörande allmänhetens insyn ska finnas med i avtalsvillkoren.

Med privat utförare avses juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En juridisk person är ett aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare. Kommunala bolag omfattas inte av lagens definition.

Förutsättningarna för vilka krav som får ställas är att informationen som ska tillhandahållas ska vara kopplad till upphandlingen och den verksamhet som lämnas över. Kraven får inte strida mot proportionalitetsprincipen vilket innebär att kraven inte får vara större än vad som är nödvändigt och ändamålsenligt i förhållande till syftet.

En utgångspunkt för bedömningen för vilken information som är skäligen att kräva är bland annat avgörande av vilken information som kommunen tillhandahåller allmänheten avseende liknande verksamhet som bedrivs i egen regi. Staden kan således inte begära att en utförare ska lämna mer information sin verksamhet än vad staden själv lämnar ut för motsvarande verksamhet. Uppgifter som skulle komma att omfattas av sekretess hos i stadens egna verksamheter kan således inte lämnas ut. Rätten till insyn begränsas även till den del av leverantörens verksamhet som rör utförandet av det aktuella kontraktet samt övriga lagar och författningar.

Det är staden som ska tillhandahålla informationen till allmänheten, en kommuninvånare som vill ta del av information rörande en privat

utförare får således vända sig till ansvarig nämnd som i sin tur vidarebefordrar inhämtad information.

I klausulen ska det tydligt formuleras vilken information som den privata utföraren ska tillhandahålla på begäran från staden. Vad informationen ska innehålla och hur omfattande den ska vara beror på verksamhetens art. Vid bedömningen om vilken information som bör tillhandahållas kan ledning bland annat sökas i eventuella branschöverenskommelser.

Lagstiftaren har gett följande exempel på uppgifter som kan vara av intresse för allmänheten:

- verksamhetens kvalitet
- avvikelser i verksamheten
- personalen och deras villkor
- miljö-, integration och jämställdhetsarbete
- privata utförares ekonomi
- ägarförhållanden och företrädare

Vidare ska respektive nämnd och bolag tillse att det finns en funktion/resurs inom nämnden dit allmänheten kan vända sig till för att ta del av den information som leverantören/utföraren ska tillhandahålla under avtalstiden. Efterfrågad information ska lämnas ut utan onödigt dröjsmål.

Avgränsning

Riktlinjerna är framåtsyftande och påverkar således inte befintliga avtal. Riktlinjerna omfattar inte heller fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheterna.

Klausul om allmänhetens insyn

I stadens och bolagens upphandlingar som rör överlämnande av kommunala angelägenheter ska följande avtalsvillkor enligt nedan användas. Nedan angivna klausul är en standardklausul, för att säkerställa att rätt information kan tillhandahållas på begäran av allmänheten, bör beställaren anpassa villkoren utifrån verksamhetens art och kontraktets omfattning.

Utföraren förbinder sig att inom en (1) vecka på begäran av staden/bolaget lämna över information som avses i 3 kap. 19 a § kommunallagen och som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som omfattas av avtalet och som avser områdena

- verksamhetens kvalitet,
- avvikelser i verksamheten,
- personalen och dess villkor,
- miljö-, integrations- och jämställdhetsarbete,
- utförandens ekonomi samt
- ägarförhållanden och företrädare.

Informationen ska, om inte annat avtalats lämnas i skriftlig form. Det åligger staden/bolaget att i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Leverantören är inte skyldig att lämna information om utlämnandet strider mot lag eller annan författning eller om uppgifterna kommer att omfattas av sekretess hos staden.